

EDITORIÁL

Ďalší ročník časopisu *Musicologica Slovaca* nadväzuje na doterajšiu koncepciu obsahovo voľných čísel bez tematickej orientácie, ktorá by integrovala jednotlivé príspevky čísla na spoločnej obsahovej báze. Tento editorský prístup umožňuje zverejňovať výsledky najnovšieho výskumu za všetky (sub)disciplíny, špecializácie a oblasti muzikológie bezprostredne po ich dosiahnutí, vďaka čomu predkladá tie najaktuálnejšie poznatky na odbornú diskusiu, inšpiráciu a nadväzovanie v konkrétnych výskumných témach. Napriek tomu sa občas v rámci jedného čísla stretnú príspevky, ktoré takýto tematicky užšie zacielený obsah naznačia – vzájomne sa dopĺňajú na určitej tematickej platforme či spoločnej problematike.

Patrí k nim aj najnovšie číslo časopisu. Jeho obsahové jadro je venované problematike vokálnej hudby v širších historických, žánrovo-druhovných, štýlových a funkcionálnych kontextoch. Problematika vokálnej hudby v súčasnosti dominuje vo výskumných projektoch nášho ústavu, čo sa odráža aj na spolupráci nielen s ďalšími inštitúciami na Slovensku, ale aj v zahraničí. Vokálna hudba je momentálne spoločnou platformou, ktorá na jednej strane integruje podstatnú časť výskumného programu nášho pracoviska, na druhej strane poskytuje širší priestor na rozvíjanie interdisciplinárnych presahov s využitím poznatkov z ďalších humanitných vied, najmä tých, ktoré sa venujú z rôznych hľadísk písomnej (literárnej) kultúry a jazyku, ale aj médiám, ktoré ich sprostredkujú. Vokálna hudba je dvojvrstvovou štruktúrou, ktorá umožňuje sledovať osobitne textovú a osobitne hudobnú zložku a ich vzájomné vzťahy a prepojenia. Väzba hudby a slova predstavuje zároveň aj najkomplexnejšie formulované východisko ku skúmaniu vokálnej hudby v žánrových či funkcionálnych premenách.

Dôraz na rôzne podoby vokálnej hudby je spoločným menovateľom príspevkov uvedených v prvom tohtoročnom čísle. Rubrika „Štúdie“ zahrnuje liturgickú vokálnu hudbu obdobia stredoveku, duchovný spev pôstneho obdobia v prameňoch z 18. – 20. storočia a ľudovú pieseň na báze hudobného, resp. kompozičného folklóru. Významný prameň stredovekej hudby samostatne približujú dve bádatelky zo zahraničia (Zsuzsa Czágány, Gabriella Gilányi). Pôstny repertoár tzv. letákových piesní z pomedzia písomnej a ústnej tradície nadväzuje na dnes aktuálny výskum fenoménu letákových tlačí v regionálnych, interkultúrnych a európskych súvislostiach (Peter Ruščin). Slovenské ľudové piesne v spracovaní pre spev a klavír z pohľadu neslovenského autora rozširujú obraz klavírných úprav slovenského hudobného folklóru z prelomu 19. a 20. storočia (Eva Ferková). Tradičný piesňový žáner svadobných piesní v slovenskej zborovej tvorbe reflektuje dosiaľ menej spracovanú problematiku

zborových úprav prevažne úžitkového typu z druhej polovice 20. storočia (Kristína Gotthardtová). Obsahovému jadru čísla je čiastočne prispôsobený aj výber recenzií na vedecké a odborné publikácie vydané doma aj v zahraničí.

K monotematicky zameraným číslam a číslam s obsahom konvergujúcim k určitej spoločnej tematickej báze či prienikovej problematike sa budeme vracieť častejšie aj v súvislosti so zámerom redakcie využívať potenciál editorskej spolupráce.

Hana Urbancová